

UCHWAŁA Z DNIA 30 CZERWCA 2005 R.
SNO 35/05

Zgodnie z treścią art. 127 u.s.p. rozstrzygnięcia zapadające w toku postępowania dyscyplinarnego wymagają z urzędu uzasadnienia na piśmie. Do rozstrzygnięć, o których mowa w wymienionym wyżej przepisie należy zaliczyć także uchwały sądu dyscyplinarnego zapadające w trybie art. 129 – 131 u.s.p. Wprawdzie żaden przepis u.s.p. nie określa warunków jakim powinno odpowiadać uzasadnienie uchwały sądu dyscyplinarnego, to jednak nie oznacza to, że wymóg sporządzenia uzasadnienia na piśmie jest tylko formalnym obowiązkiem spoczywającym na tym organie. Dlatego uzasadnienie uchwały, podejmowanej w trybie art. 130 § 2 u.s.p., powinno wskazywać jakimi przesłankami kierował się sąd dyscyplinarny podejmując uchwałę.

Przewodniczący: sędzia SN Wiesław Bluś (sprawozdawca).
Sędziowie: SN Helena Ciepla, Mirosław Bączyk.

Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny na posiedzeniu bez udziału Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego, z udziałem protokolanta w sprawie sędziego Sądu Okręgowego po rozpoznaniu w dniu 30 czerwca 2005 r., w związku z zażaleniem sędziego na uchwałę Sądu Apelacyjnego – Sądu Dyscyplinarnego z dnia 13 maja 2005 r., sygn. akt (...) w przedmiocie zawieszenia sędziego w czynnościach służbowych

uchwalił:

zaskarżoną u c h w a ł ę uchylić i sprawę p r z e k a z a ć Sądowi Apelacyjnemu – Sądowi Dyscyplinarnemu d o p o n o w n e g o r o z p o z n a n i a .

U z a s a d n i e n i e

Prezes Sądu Okręgowego w B., działając na podstawie art. 130 § 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. Nr 98, poz. 1070 ze zm.) zarządził w dniu 5 kwietnia 2005 r. natychmiastową przerwę w czynnościach służbowych sędziego Sądu Okręgowego, z uwagi na istotne interesy służbowe.

Sądem dyscyplinarnym właściwym do zbadania zasadności tego zarządzenia, decyzją Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego, został wyznaczony Sąd Apelacyjny w A.

Uchwałą z dnia 13 maja 2005 r., sygn. akt (...), Sąd Apelacyjny – Sąd Dyscyplinarny w A., na podstawie art. 130 § 2 cyt. wyżej ustawy postanowił zawiesić sędziego Sądu Okręgowego w czynnościach służbowych.

W dniu 20 maja 2005 r. Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego wszczął postępowanie dyscyplinarne i przedstawił sędziemu Sądu Okręgowego zarzuty polegające na tym, że:

„w okresie od września 2003 r. do stycznia 2005 r. w B. uchybiła godności zawodu sędziowskiego w ten sposób, że

– pomimo swoich i męża bliskich kontaktów z Prezesem Spółdzielni Mieszkaniowej „P.(...)” w B. złożyła oświadczenie, iż nie łączy ją z Prezesem tejże Spółdzielni żadne stosunki osobiste, które mogłyby wywołać uzasadnioną wątpliwość co do jej bezstronności w sprawach toczących się przed Sądem Okręgowym w B., w których stroną była Spółdzielnia Mieszkaniowa „P.(...)” w B.,

– udzielała porad prawnych Prezesowi tejże Spółdzielni oraz interweniowała o przyśpieszenie rozpoznania wniosku Spółdzielni Mieszkaniowej „P.(...)” o rejestrację statutu w Wydziale Rejestrowym Sądu Rejonowego w B.”

Zażalenie na uchwałę Sądu Apelacyjnego – Sądu Dyscyplinarnego wniosła sędzia Sądu Okręgowego i zarzuciła tej uchwale „naruszenie norm prawa krajowego (art. 237 § 7 i art. 238 § 3 k.p.k.) o ile materiały Prokuratury Okręowej w C. pochodziły z kontroli rozmów telefonicznych zarządzanej w trybie procesowym bądź art. 19 ust. 15 i 17 ustawy o Policji i o ile była to kontrola w trybie pozaprocesowym), a także art. 8 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności poprzez oparcie zaskarżonej uchwały na materiałach z kontroli rozmów telefonicznych, które to materiały w ogóle nie mogły być wykorzystane w postępowaniu służbowym i z którymi Sąd Dyscyplinarny nie miał prawa zapoznawać się. Nadto powyższe materiały nie zostały w żadnej mierze zweryfikowane, co do ich prawdziwości i wiarygodności oraz co do tego czy zostały uzyskane w sposób przewidziany prawem i odpowiadają wymogom procesowym”. Skarżąca podniosła także niemożność odniesienia się do motywów jakimi kierował się sąd pierwszej instancji, a to z uwagi na „bardzo skąpe uzasadnienie zaskarżonej uchwały”. Z tych powodów sędzia Sądu Okręgowego wniosła o zmianę zaskarżonej uchwały poprzez uchylenie orzeczenia o zawieszeniu w czynnościach służbowych oraz stwierdzenie naruszenia art. 8 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności w niniejszej sprawie oraz wskazanie sposobu naprawienia naruszenia.

Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Sądu Apelacyjnego w D. w piśmie adresowanym do Sądu Najwyższego – Sądu Dyscyplinarnego wniosła o nieuwzględnienie zażalenia i utrzymanie w mocy zaskarżonej uchwały, zaś sędzia Sądu Okręgowego oraz jej obrońca wnieśli, w toku posiedzenia

odwoławczego, o uwzględnienie zażalenia i uchylenie uchwały sądu pierwszej instancji.

Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny zważył, co następuje:

Podniesiony w uzasadnieniu zażalenia oraz podtrzymany w toku posiedzenia odwoławczego zarzut braku możliwości odniesienia się do motywów jakimi kierował się sąd pierwszej instancji wydając zaskarżoną uchwałę, zważywszy na lakoniczność uzasadnienia, jest w pełni zasadny i tak istotny, że Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny, na podstawie art. 436 k.p.k. w zw. z art. 128 ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, zwanej dalej u.s.p., ograniczył rozpoznanie środka odwoławczego do tego właśnie zarzutu, bowiem okazało się to wystarczające do wydania orzeczenia, a rozpoznanie w tej sytuacji pozostałych zarzutów byłoby przedwczesne.

Zgodnie z treścią art. 127 u.s.p. rozstrzygnięcia zapadające w toku postępowania dyscyplinarnego wymagają z urzędu uzasadnienia na piśmie. Do rozstrzygnięć, o których mowa w wymienionym wyżej przepisie należy zaliczyć także uchwały sądu dyscyplinarnego zapadające w trybie art. 129 – 131 u.s.p. Wprawdzie żaden przepis u.s.p. nie określa warunków jakim powinno odpowiadać uzasadnienie uchwały sądu dyscyplinarnego, to jednak nie oznacza to, że wymóg sporządzenia uzasadnienia na piśmie jest tylko formalnym obowiązkiem spoczywającym na tym organie. Nie ulega przecież najmniejszej wątpliwości, że zawieszenie sędziego w czynnościach służbowych jest decyzją procesową o niezwyklej doniosłości i to zarówno z uwagi na szeroko rozumiany interes wymiaru sprawiedliwości jak i jej znaczenia dla samego sędziego, wobec którego taka decyzja zapada. Dlatego też uzasadnienie uchwały, podejmowanej w trybie art. 130 § 2 u.s.p., powinno wskazywać jakimi przesłankami kierował się sąd dyscyplinarny podejmując stosowną uchwałę. Powołany wyżej przepis określa, że przyczyną zawieszenia sędziego w czynnościach służbowych może być schwytywanie go na gorącym uczynku popełnienia przestępstwa, albo jeżeli ze względu na rodzaj czynu dokonanego przez sędziego powaga sądu lub istotne interesy służbowe wymagają natychmiastowego odsunięcia sędziego od wykonywania obowiązków służbowych. Podjęcie decyzji o zastosowaniu tego środka wobec sędziego wymaga wielkiej ostrożności i rozwagi oraz powinno być uznane za czynność nadzwyczajną, za dokonaniem której przemawia wzgląd na dużą szkodliwość czynu i stopień zawinienia albo wzgląd na wyjątkowo negatywny odbiór społeczny zachowania sędziego (por. T. Ereciński, J. Gudowski, J. Iwulski: Komentarz do prawa o ustroju sądów powszechnych i ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa, Warszawa 2002, s. 388). Uzasadnienie zaskarżonej uchwały sądu pierwszej instancji nie zawiera żadnych rozważań w tej materii, ograniczając się jedynie do stwierdzenia, że jej podjęcie jest „celowe”. Doszło zatem do rażącej obrazy przepisów postępowania, a mianowicie art. 127 u.s.p., co mogło mieć wpływ na treść zapadłej uchwały. W tej sytuacji sąd odwoławczy nie mając możliwości

poznania wyczerpujących motywów decyzji o zawieszeniu sędziego w czynnościach służbowych nie mógł dokonać skutecznej kontroli instancyjnej zaskarżonej uchwały.

Sąd Apelacyjny – Sąd Dyscyplinarny w A. po ponownym rozpoznaniu sprawy powinien, bez względu na to jaką ostatecznie decyzję podejmie, tak uzasadnić podjętą uchwałę, aby było możliwe poznanie przesłanek, którymi kierował się wydając rozstrzygnięcie w sprawie.

Mając powyższe na względzie Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny orzekł jak na wstępie.